

СОВЕТ УЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 223 (20. 790)

1990 йил 29 сентябрь, шанба

Баҳоси 3 тийин.

• ҲОСИЛ — 90 •

ИҚТИСОДИЙ ОМИЛ АФЗАЛЛИГИ

«Совет Ўзбекистони» сайёр таҳририяти Наманган пахтакорлари ҳузурига

Шу кунларнинг ҳар дақиқаси ғанимат. Бунинг учун кунларнинг ҳар дақиқаси ғанимат. Бунинг учун кунларнинг ҳар дақиқаси ғанимат. Бунинг учун кунларнинг ҳар дақиқаси ғанимат.

Бу ҳаракатни биз вилоят далаларида бўлганимизда ўз кўзимиз билан кўриб, қалбимиздан чуқур ҳис қилдик. Ҳар бир жамоа ҳўжалиги ва давлат ҳўжалиги бугунги кунда катта маъракаи бошдан кечирмоқда. Бутун куч ва ғайрат етилган ҳосилни пешма-пеш тайёрлов пунктларига етказиб беришга қаратилган.

Вилоятдаги ишларнинг бориши четдан борган кишига дафъатан намоён бўла қолмайди. Шунинг учун кўрган-билганларимизни қиёсламоқ мақсадида айрим мутахассислар билан учрашишга аҳд қилдик.

(Наманган вилояти пахтакорларига бағишланган материалларни 3-сифада ўқийсиз).

ПЕШҚАДАМНИНГ РЕЖАСИ

Задарё районидagi «Правда» жамоа ҳўжалиги деҳқонлари бу йил 1850 гектар майдонда гўза ўстиришди. Ҳар гектар ердан режадаги 32 ўрнига 35 центнердан хирмон кўтариш мўлжалланмоқда.

КПСС аъзоси Иброҳимжон Шодиқулов ҳўжаликнинг 9-бригадасида меҳнат қилади. У йил давомида 93 гектар

майдондаги гўзага ишлов берди. Энди эса етиштирилган ҳосилни ўз агрегати билан йиғиштириб олишни кўзламоқда. Мохир механизатор ўтган йилда машинада 137 тонна пахта терганди. У бу йил «зангори кема» бункеридан 170 тонна «оқ олтин» ағдарини мўлжалламоқда.

Суратда: моҳир механизатор Иброҳимжон Шодиқулов.

Т. ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

ЯНА МИНГ ТОННА

Ленинград районидagi Энгельс номи жамоа ҳўжалиги аъзолари давлатга пахта сотиш йиллик режаларини 104 фанга бажардилар.

Ҳўжаликнинг 1335 гектар пахтазоридан 32,5 центнердан ҳосил олинди. М. Кўлдошев, Ж. Камолов, А. Усмонов, А. Абдуллаевлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик 36—42 центнерни ташкил этди.

Жамоа ҳўжалиги раиси, СССР халқ депутати Б. Эргашевнинг таъкидлашича, улар давлатга яна минг тоннадан зиёд хом ашё топишиб, ҳосилдорликни 40 центнерга етказишмоқчи.

А. ИСОДИНОВ.

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

1990 ЙИЛНИНГ ТўРТИНЧИ КВАРТАЛИДА ВА 1991 ЙИЛ ДАВОМИДА ҲўЖАЛИК АЛОҚАЛАРИНИ БАРҚАРОРЛАШТИРИШГА ОИД КЕЧИКТИРИБ БўЛМАЙДИГАН ТАДБИРЛАР ТўҒРИСИДА

1990 йилнинг тўртинчи кварталда ва 1991 йилда иқтисодий ҳамада истеъмол бозорини барқарорлаштириш мақсадида қарор қилинган:

1. Давлат корхоналари, бирлашмалари ва ташкилотлари қайси идорага бўйсунгани ва қайси ҳудудда жойлашганидан қатъи назар, 1990 йилнинг тўртинчи кварталда ва 1991 йилда таркиб топан ҳўжалик алоқалари сақлаб қолишни ҳамда хом ашё, материаллар ва бутловчи буюмлар етказиб бериш тўғрисидаги шартнома мажбуриятлари бажарилишини таъминлаш.

Иттифоқдош жумҳуриятлар, айрим минтақалар ўртасидаги битимлар мамлакат халқ ҳўжалигида ана шундай алоқаларни ривожлантиришга ва мустаҳкамлашга қўмаклашиши зарур.

Ҳокимият ва бошқарув идораларининг корхоналар ўртасидаги ҳўжалик алоқаларини издан чиқаришга олиб боровчи хатти-ҳаракатларига йўл қўйиб бўлмайди, деб ҳисобланган.

2. Истеъмолчи олдида белгиланган масъулиятдан ташқари таркиб топан ҳўжалик алоқаларига мувофиқ, шартномалар тузишдан бош тортганлик учун маҳсулот етказиб берувчидан икром этиш учун қабул қилинмаган буюмга нархнинг 50 фоизгача миқдорда маҳаллий бюджетга жарима ундириб олинад.

3. Вазият фавқулодда эканлиги туфайли корхоналар ва СССР Халқ назорати комитетига ушбу Фармонни бажармайдиган шахсларни амалдаги қонунлар асосида қаттиқ жавобгарликка тортиш тақлиф этилсин.

СССР Бош прокуратурига ва СССР Халқ назорати комитетига ушбу Фармонни бажармайдиган шахсларни амалдаги қонунлар асосида қаттиқ жавобгарликка тортиш тақлиф этилсин.

3. Вазият фавқулодда эканлиги туфайли корхоналар ва СССР Халқ назорати комитетига ушбу Фармонни бажармайдиган шахсларни амалдаги қонунлар асосида қаттиқ жавобгарликка тортиш тақлиф этилсин.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Президенти

М. ГОРБАЧЕВ.

Москва, Кремль.

1990 йил 27 сентябрь.

«ПРОГРЕСС М-5» УЧИРИЛДИ

ТАСС АХБОРОТИ

«Мир» илмий-техник комплексининг келгусидаги иш программасига биноан 1990 йил 27 сентябрь кўни Москва вақти билан соат 14 дан 38 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Прогресс М-5» автомат юк кемаси ўчирилди.

Кемани ўчиришдан мақсад учувчи бошқариладиган «Мир» комплексида ишлатиладиган материаллар ва турли юклар етказиб беришдан иборат.

Телеметрик ахборот маълумотларига кўра, автомат юк кемасининг ички системалари нормал ишлаб турибди.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Президентининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЭНЕРГЕТИКА ВА ЭЛЕКТРЛАШТИРИШ МИНИСТРЛИГИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТўҒРИСИДА

Жумҳурият ҳудудида жойлашган энергетика ва электрлаштириш тармоқлари корхоналари ва ташкилотларини бошқаришнинг самарали системасини барпо этиш, улар структурасини такомиллаштириш, бозор муносабатларига ўтиш шароитида халқ ҳўжалигининг электр ва иссиқлик энергиясига талабини қондириш мақсадида «Ўзбекэнерго»

ишлаб чиқариш бирлашмаси ва «Ўзбекгидроэнерго» давлат қурилиш-монтаж трести ҳамда уларнинг мажбур структураси бўлиналари негизда Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ташкил этилсин.

Ўзбекистон ССР Министрлар Кенгаши ушбу масала юзасидан тегишли қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1990 йил 28 сентябрь.

Ўзбекистон ССР Президентининг Фармонида шарҳ

Ўзбекистон ССР Президентининг эълон қилинган Фармони Ўзбекистон халқ ҳўжалиги ва аҳолисининг электр ҳамда иссиқлик энергиясига нисбатан тез ўсиб бораётган эҳтиёжларини янада тўлароқ таъминлаш мақсадида жумҳурият энергетика системасини, иссиқлик ва гидроэнергетика системаларини қурилишини, район иситиш қозонхоналари, иссиқлик ва электр тармоқларини бошқариш структурасини янада такомиллаштиришга қаратилган.

Энергетикада мувофиқлаштирилган ечимларни талаб қилувчи бир қанча муаммолар жумҳуриятнинг мустақил ҳўжалигини оширишда ва иқтисодиётда бозор муносабатларига ўтишдаги шароитда Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигини ташкил этишга олиб келди.

Энг аввало 2000 йилгача бўлган даврда тармоқни иссиқлик энергияси билан таъминлаш, жумладан Сирдарё, Тахиташ, Муборек электр станциялари қувиқларини оширишга оид лойиҳаларни ишлаб чиқиш, бир қанча янги ГЭСлар қуриш, ўзининг техникавий ресурсларини сарфлаб бўлган энергия ускуналарининг иқтисодий ва экологик харақтеристикаларини яхшилаш билан бир вақтда уларни реконструкция қилиш ҳамда техника билан қайта жиҳозлаш масалалари шовишмич чоралар кўришни талаб қилмоқда.

Ҳозирги вақтда жумҳуриятда 55 миллиард киловатт-соат электр энергия ҳосил қилинмоқда, бироқ ҳар йили қиш даврида электр энергиясига бўлган эҳтиёжларни қоплаш билан боғлиқ жиҳдий қийинчиликлар сезилмоқда. Бу борада ишларни изга солиш

учун бу йил Шўртан кони табиий газ билан ишлайдиган минтақада энг катта Таллимажон ГРЭСини қуриш, Янги Ангрен ГРЭСининг навабдаги энергия блокларини, жумладан 300 мВт киловатт қувватли олтинчи блокни фойдаланишга топширишга оид ишлар амалга оширилмоқда.

Аҳолини иссиқлик билан пухта ва сифатли таъминлаш учун Тошкент шаҳридаги иссиқлик марказида соатига 100 геккалория иссиқлик ҳосил қиладиган қозонни фойдаланишга топшириш кўзда тутилган, бошқа иссиқлик манбаларини кенгайтириш, Ангрен ва Тошкент ГРЭСини иссиқлик билан таъминлаш режимида ўтказишга оид ишлар олиб бориламоқда.

Еқилги таъминоти энергетикани ривожлантиришга тўсқинлик қилмаган мураккаб муаммодир. Бу иш минтақанинг умумий ёқилғи-энергетика комплексига ҳал этилиши лозим.

Қишлоқларни, айниқса яқин тартибда қуриладиган ва янги ташкил этиладиган уй-йўл поствалларини электрлаштириш, Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг «Узсельэнерго» трестлари қувватини қарийб икки баравар ошириш талаб қилмаган энг муҳим вазифалардан бири бўлиб қолмоқда.

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг ташкил этилиши электр ва иссиқлик энергиясига ҳосил қилиш, уни тақсимлаш, тежамли сарфлаш, тармоқни иссиқлик кўлаб ривожлантириш масалалари комплекс ҳал этилишини таъминлаш имконини беради.

И. А. Каримов «Нарено-восточное» трамвай-троллейбус комплекси ходимларининг кўндан-кўп саволларига жавоб қайтарди.

Учрашувда Ўзбекистон Министрлар Кенгашининг Раиси Ш. Р. Мирзаев, жумҳурият министрлигининг ва идораларининг, Тошкент шаҳрининг раҳбарлари иштирок этдилар.

(ЎЗТАГ).

ЭЛЕКТР ТРАНСПОРТИ БИР МАРОМДА ИШЛАСИН

28 сентябрь кўни Ўзбекистон ССР Президентининг Фармони Марказий Комитетининг биринчи қотиби И. А. Каримов Тошкентдаги «Нарено-восточное» трамвай-троллейбус комплекси жамоасини билан учрашди. Шаҳар электр транспортини ривожлантириш муаммоларини муҳоама қилишди, унинг ишлаб чиқариш базасини ривожлантиришнинг аниқ йўллари белгиланди. Ўзбекистон

тош пойтахти аҳолисининг қайфияти, корхоналар ва ташкилотларнинг аниқ ишлаш кўп жиҳатдан транспортнинг бир маромда ишлашига боғлиқ эканлигини таъкидланди. Комплекс ходимларининг меҳнат шайоқлигини тубдан яхшилаш талаб этилаётганлиги, меҳнат ҳақ тўлашни такомиллаштириш, нормал дам олиш ва турмуш учун барча зарур нарсаларни вужудга келтириш кераклиги ўқтирилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Кенгашида

Жумҳурият Министрлар Кенгаши «Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Президентининг «Жумҳурият ишларини амалга ошириш ҳақида» қарор қабул қилди

Ўзбекистон ССР Министрлар Кенгаши «Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Президентининг 1990 йил 4 сентябрдаги Фармони мувофиқ қарор қилди:

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Кенгаши, вилоят ижроия комитетлари, Тошкент шаҳар ижроия комитети, Ўзбекистон ССР ҳарбий комиссариати:

1990 йил куздан бошлаб жумҳурият йиғитларини Ўзбекистон ССРдан ташқарида жойлашган ҳарбий-қурилиш қисмларига қақришни тўхтатиш:

тинч вақтда ҳарбий хизмат бурчини бажариш чоғида акаси халок бўлган қақрилувчиларни ҳақиқий ҳарбий хизматга қақриш таққилансин.

Ўзбекистон ССР Давлат план комитети, Ўзбекистон ССР Давлат моддий-техника таъминоти комитети, Ўзбекистон ССР Молия министрлиги, Ўзбекистон ССР Ҳарбий комиссариати, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги, Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноат министрлиги, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув ҳўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги, Ўзбекистон ССР Давлат сув ҳўжалиги қурилиш комитети, Тошкент бош қурилиш бошқармаси халқ депутатлари маҳаллий Советларининг тегишли ижроия комитетлари билан биргаликда 1990 йил куздан мўддатли ҳарбий хизматга қақриладиган ҳарбий хизматни ўтатиш лозим бўлган йиғитлардан жумҳуриятда янгида тузиладиган ҳарбий қурилиш оғрадаларини қарсга жойлаштириш, вазифаларини ва уларни жойлаштириш учун биноларни тайёрлашни бир ой мўддат ичида белгиланган шарт-шароит яратилиш билан амалга ошириш.

Армияга қақрилиш бини қақришдаги йиғитларнинг салоқатлигини мустаҳкамлаш ишларини ташкил этиш, қақриш комиссияларига қақриш

оила аъзоси учун ойига 30 сўм миқдорда қўшимча ҳақ белгилаш кўзда тутилди.

Ўзбекистон ССР Молия министрлиги мақсуд қарорларга Ўзбекистон ССР Иқтисодий таъминот министрлигининг ҳисоб-китобларига мувофиқ зарур маблағ ажратсин.

Ўзбекистон ССР Ҳарбий комиссариатига жумҳурият идораси мақоми берилганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Молия министрлиги уни таъминлаш учун жумҳурият бюджетидан зарур маблағ ажратиш тўғрисида тақлиф қилсин.

Тегишли иттифоқ идоралари билан армияга қақрилувчиларнинг соғини, уларнинг ҳарбий хизмати ўташ шартларини тартибга солидиган, мўддатли хизматдаги ҳарбий хизматчиларнинг ва улар оила аъзоларининг ҳаётидаги ва иқтисодий жиҳатдан қўмоланишга нафбат берувчи шартнома тузиш учун Ўзбекистон ССР Министрлар Кенгашининг комиссияси ташкил этилсин.

Комиссия жумҳурият ишларини ҳақиқий ҳарбий хизматга қақриш билан боғлиқ иттифоқ идоралари билан шартнома тузиш тартиб ва шартлари тўғрисидаги Низом лойиҳасини 1990 йил 1 ноябргача тайёрласин ва Ўзбекистон ССР Министрлар Кенгашига тақдиқлаш учун тақдим этсин.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими министрлиги, Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, Ўзбекистон ССР Ҳарбий комиссариати, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Кенгаши, вилоят ижроия комитетлари, Тошкент шаҳар ижроия комитети ўқув юртидаги ҳарбий таълим ўқитувчи кадрларини сифат жиҳатдан танлаш ва тайёрлаш таъминлаш чораларини кўрсинлар.

Ўзбекистон ССР Ҳарбий комиссариати жумҳурият ҳудудида жойлашган ҳарбий билим юртилар негизида тўб миллат кишиларидан офицер кадрлар тайёрлаш, бундай билим юртиларининг командирлари ва муаллимлари таркибини Ўзбекистон ССР Давлат тилини билидиган офицерлар билан мустаҳкамлаш, билим юртиларига курсларини очиб масалаларини СССР Мудофаа министрлиги билан биргаликда ишлаб чиқсин.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Кенгаши, вилоят ижроия комитетлари, Тошкент шаҳар ижроия комитети, Тошкент шаҳар ижроия комитети ҳарбий комиссариатлар, қасаба уюшмалари ва комсомол ташкилотлари билан биргаликда Ўзбекистондан қақрилан йиғитлар хизмат қилаётган ҳарбий қисмларга оталиқ ишларни кучайтирсинлар.

Ҳарбий оқруғлар ва флотларни оталиқда олиш белгилансин. 1991 йил 1 январга қадар оталиқ алоқалари ҳақида ҳарбий қисмлар билан шартнома тузилиб, икки йилга мўлжалланган қўшма тадбирларнинг режалари ишлаб чиқилсин.

Жумҳуриятдаги ҳар бир район ҳарбий қисмга оталиқ қилиши керак. Жамоатчилик вакилларининг, уруш ва меҳнат ветеранларининг, маданият ва санъат арбобларининг, бадиий ҳаваскорларининг ҳарбий бўлиналари қаршидаги таълим ва таъминот уюштрлисини, уларга жумҳурият ҳаётини ёритувчи китоблар, даврий нашрлар, кинофильмлар юборилсин.

Амалга ошириладиган барча оталиқ ишлари ҳарбий ишнинг ва тартибни мустаҳкамлашга, жангчиларни байналмиллатчилик руҳида тарбиялашга, улар учун нормал маънавий ҳаёт яратишга ҳарбий жамоаларда соғлом маънавий руҳий муҳитни вужудга келтиришга қаратилиши керак.

Армияга қақрилувчиларни ҳарбий қисмларга олиб бориш ва уларни доимий истиқомат жойларига қайтариб олиб келишда ҳамроҳлик қилиш учун ҳарбий комиссариатлар ва жамоат ташкилотларининг вакиллари ажратилиши, оталиқ ишлари ва ҳарбий ешелонларни қузиатиб бориш билан боғлиқ харажатлар маҳаллий бюджет ҳисобига ўтказилсин.

(Қарор шарҳи газеталарнинг яқин кунлардаги сониде эълон қилинади).

«Совет Ўзбекистони» сайёр тахририяти пахтакорлар ҳузурида

РАҒБАТ КУЧИ

И. НАЖМИДИНОВ, вилоят деҳқончилик-саноат бirlашмаси раиси:

— Далада ҳозир терим ишлари қизиб кетган. Пахтакорларнинг ҳар кунини ўртача 2-2,5 тонна ҳосил териб олишлари мумкин.

Ўртача деганимизнинг боиси шунки, терим ишлари тағин ҳам кучайиб бораётган. Ҳозирча пахтакорнинг кўп қисми саралаб терилган бўлса, тунги салқин ва кундузги иссиқ сабаб бўлиб ҳосилга барира қирмоқда. Бугунги кунда далада бўлган киши пахта қийғос очилганлигининг гувоҳи бўлади.

Вилоят пахта далаларида бутун ёз давомида олиб бориладиган ишлар асосан икки мақсадга қарата ташкил этилди. Биринчидан машина теримини ўйлаб иш тутилган бўлса иккинчидан, уруғлик пахтакорнинг етилишига алоҳида эътибор қилинган. Дарҳақиқат, уруғлик пахта алоҳида парвариш ва эҳтиёткорлик билан йиғиштирилиб олиниши тақозо этади. Вилоятнинг деҳқончилик ҳўжалик уруғлик пахта етиштиришга ахтисослаштирилган. Бу ҳўжаликларда ҳозир терим ишлари пухта олиб боришмоқда.

Яна бир гапни алоҳида таъкидлаб ўтмоқ керак. Илгари рағбатлантиришга унча эътибор берилмаса ҳам шовқин-сурон ва сафарбарлик деган бандпарвоз давлатлар ҳаммаёқини тўтиб кетар эди-ю, натижадан ҳеч қандай қўнғимасди. Энди бўлса ҳар беш-ўн кунда теримчилар ишга яқин қарилган, пахтакорларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш одат тусига кирди. Моддий ва маънавий рағбатлантириш тадбирлари очик-ошкора йўлга қўйилган. Терим ишларида кўп саъни барака қирғишмоқда.

Терим мавсумини жадал олиб бориш мақсадида голибларни рағбатлантиришнинг бошқа тадбирлари ҳам қўрилмоқда. Вилоят бўйича йилорларга бериш учун 320 та енгил машина, чинни идиш комплектлари, қимматбаҳо буюмлар ажратилган. Улар орасида 95 та тикув машинаси ҳам бор. Бошқа кичик мукофотлар ҳам кўзда тутилган. Бундай совғалар ўн-йигирма кунлик яқунларга қараб берилади.

Партия ва ҳўкуматимизнинг пахтакорларга қўрсатган қўдалик рағбатлантиришдан наманганликлар ҳам баҳраманд бўлмоқдалар. Қўлда терилган ҳар килограмм пахтага 25 тингидан ҳақ тўланаётгани катта омил бўлиб хизмат қилмоқда. Бутун-бутун оила, ижарачилик жамоаларининг аъзолари терим ишларида фаол иштирок этмоқдалар.

Айрим ўртоқлар қўлда терилган пахтадан ҳар килограммига берилаётган 25 тингидан ҳақ тўлашга мулоҳаза билдиришмоқдалар. Бу эса жоиларда тушунириш ишларининг яқин йўлга қўйилмаганлигининг бир қиринишидир. Ҳўш, қим нима дедимиз? Батъини бригада бошлиқлари ҳўзирча ҳар килограмм пахта учун 10-15 тингидан пул бериб қўрилса-ю, кейинроқ 25 тингига чинарилса, деган мулоҳазани ўртага қўймоқдалар. Уларнинг бундай дейишларига сабаб пахта кўп вақтида 25 тингидан берилаверса, ҳўсил камайган сари теримга қизикувчилар камайиб қолади, деб ўйлашмоқда. Батъинлар эса ҳўзир кўп ҳақ тўлабига турса, энг охириги ҳисобиктоб вақтида ҳеч нарса қолмайди, деб ноурин хавфсиз рамоқдалар.

Шундай мулоҳаза билдирувчилар жамоа ва давлат ҳўжаликларини ҳисобига қўлда терилган пахта учун бериладиган 25 тингидан маблағ ҳали ўтказилмаганлигини ҳам писанд қилмоқдалар. Моъъна идораларининг бизга маъълум қилишларича, бундай маблағ кейинроқ ўтказилади. Масалан, бирор ҳўжалик 10-50 тонна пахта сотгандан кейин ҳар тонна ҳисобига 210 сўмдан пул ўтказилади.

Кўнча ва навиқрон Самарқанд шаҳрида Совет—Италия иқтисодий ҳамкорлиги иштирокчилари бағишланган анжуман ўтказилди. Анжуман СССР Фанлар академиясининг Жаҳон иқтисодиёти ва халқроқ муносабатлар институти, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Иқтисодий институти ва Италиянинг «Коммерчани Италия» тўқорат банки ташаббусига қўра ўтказилмоқда. Анжуман ишда олимлар, иқтисодчилар, корхоналар қўша корхоналар ташкил этиш гоъларини амалга ошириш масалаларини муҳокама қилмоқдалар. Махсус мулоҳиза А. РЎЗИЕВ Ўзбекистон ССР Фанлар академиясини Иқтисодий институтининг директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг муҳбир аъзоси О. ҲИҚМАТОВ билан сўбхбатланди.

— Омон Ҳикматович, анжумандан қўзланган мақсад тўғрисида тўхталиб ўтсангиз? — Маълумки, кейинги йилларда ривожланган капиталистик мамлакатлар ва ривожланаётган давлатлар билан ҳамкорлик механизминини қайта қўриш бўйича қатор муҳим қарорлар қабул қилинди. Иттифоқдош

зилади. Шунинг учун ижарачига ёки жамоа ҳўжалиги аъзосига йил охирида ҳеч нарса қолмайди, деган гапга қўшилиб бўлмайди.

Бутинга эмас, пахта йиғим-теримини фаол қатнашганларни рағбатлантириш учун иш ҳақини оширишни ҳам кўзда тутишмоқда. Масалан, машина теримини учун ҳар тоннага 10 сўмдан тўланмоқда. Сифатли ва тоза терган механизмларга 15 сўмга ҳақ бериш режаси ҳам бор. Албатта, бунда ҳар бир район ўз ҳўжаликларининг имкониятларига қараб иш тутиши мумкин.

Қисқаси, виллоятимиз далаларида терим ишлари суръати тобора ортиб бораётганлигининг асосий сабабларидан бири — иқтисодий омил ҳаракат қилаётганлиги ва рағбатлантириш натижа қўрсатаётганлиги деб қараш тўғри бўлур эди.

Қисқаси, виллоятимиз далаларида терим ишлари суръати тобора ортиб бораётганлигининг асосий сабабларидан бири — иқтисодий омил ҳаракат қилаётганлиги ва рағбатлантириш натижа қўрсатаётганлиги деб қараш тўғри бўлур эди.

Қисқаси, виллоятимиз далаларида терим ишлари суръати тобора ортиб бораётганлигининг асосий сабабларидан бири — иқтисодий омил ҳаракат қилаётганлиги ва рағбатлантириш натижа қўрсатаётганлиги деб қараш тўғри бўлур эди.

Қисқаси, виллоятимиз далаларида терим ишлари суръати тобора ортиб бораётганлигининг асосий сабабларидан бири — иқтисодий омил ҳаракат қилаётганлиги ва рағбатлантириш натижа қўрсатаётганлиги деб қараш тўғри бўлур эди.

Қисқаси, виллоятимиз далаларида терим ишлари суръати тобора ортиб бораётганлигининг асосий сабабларидан бири — иқтисодий омил ҳаракат қилаётганлиги ва рағбатлантириш натижа қўрсатаётганлиги деб қараш тўғри бўлур эди.

Қисқаси, виллоятимиз далаларида терим ишлари суръати тобора ортиб бораётганлигининг асосий сабабларидан бири — иқтисодий омил ҳаракат қилаётганлиги ва рағбатлантириш натижа қўрсатаётганлиги деб қараш тўғри бўлур эди.

Қисқаси, виллоятимиз далаларида терим ишлари суръати тобора ортиб бораётганлигининг асосий сабабларидан бири — иқтисодий омил ҳаракат қилаётганлиги ва рағбатлантириш натижа қўрсатаётганлиги деб қараш тўғри бўлур эди.

Қисқаси, виллоятимиз далаларида терим ишлари суръати тобора ортиб бораётганлигининг асосий сабабларидан бири — иқтисодий омил ҳаракат қилаётганлиги ва рағбатлантириш натижа қўрсатаётганлиги деб қараш тўғри бўлур эди.

Қисқаси, виллоятимиз далаларида терим ишлари суръати тобора ортиб бораётганлигининг асосий сабабларидан бири — иқтисодий омил ҳаракат қилаётганлиги ва рағбатлантириш натижа қўрсатаётганлиги деб қараш тўғри бўлур эди.

Қисқаси, виллоятимиз далаларида терим ишлари суръати тобора ортиб бораётганлигининг асосий сабабларидан бири — иқтисодий омил ҳаракат қилаётганлиги ва рағбатлантириш натижа қўрсатаётганлиги деб қараш тўғри бўлур эди.

қўл зоналаридаги пахтакорнинг бағрини тўқийда қийинчиликлар бўлди. Дефолиация ўтказиш учун 18 та самолётга буюртма берилди. Уларнинг 15 таси бизга ёрдамга келган бўлса-да, атиги 6 таси далада устида парвоз қилди.

Нега? Уларга тегишли ёниги вақтида етказиб берилмади. Оқибатда ҳавога кўтарилганлар ҳам тўла қувват билан ишламади. Дефолиациянинг асосий майдонларда ОВХлар ёрдамида бажаришга тўғри келди. Тўғри, захарсиз дефолиантлардан фойдаланилганлиги яқини бўлди. Бироқ бугунги кунда ҳам ёниги бўлган ахтисос қамалётгани йўқ. Теримчилар ташкилланган автомобилли транспортни воситаларига ёниги етишмаслиги ҳўллари тез-тез учраб турибди. Жумҳурия миқёсдаги алоқдор ташкилотлар ёниги ва мойлаш материаллари танқислигининг механизатори Ойша Мадрохимова, — Маълум тажриба ва малака ортиқчиган бўлсам ҳам мавсум таралдуи кезлари анча ўйлаб қолдим. Нега? Бу йил икки қаторли машина билан 130 тонна ҳосил териб беришга аҳд қилганман.

Ёз бўйи трактор билан ўзим ишлов берган майдонларнинг ҳосилини ўзим териб оламан. Ўтган йили 100 тонна пахта тергандим. Бу йил 30 тонна кўпроқ бўлди. Пахта мўл, Тайёргарлигини яқини. Машинам ҳам шай. Бироқ...

Кўнглимни хижил қилиб турган нарса шунки, тракторларимиз эски бўлса, эҳтиёт қисмлар етишмаса деган андиша сира кўнглимни тарк этмапти. Кўп ҳўллари машинанинг резина қисмлари бот-бот сафдан чиқиб қолмоқда. Бу эса ишимизга, айниқса суръатга халақит, бермоқда. Эҳ...

Кўнглимни хижил қилиб турган нарса шунки, тракторларимиз эски бўлса, эҳтиёт қисмлар етишмаса деган андиша сира кўнглимни тарк этмапти. Кўп ҳўллари машинанинг резина қисмлари бот-бот сафдан чиқиб қолмоқда. Бу эса ишимизга, айниқса суръатга халақит, бермоқда. Эҳ...

Кўнглимни хижил қилиб турган нарса шунки, тракторларимиз эски бўлса, эҳтиёт қисмлар етишмаса деган андиша сира кўнглимни тарк этмапти. Кўп ҳўллари машинанинг резина қисмлари бот-бот сафдан чиқиб қолмоқда. Бу эса ишимизга, айниқса суръатга халақит, бермоқда. Эҳ...

Кўнглимни хижил қилиб турган нарса шунки, тракторларимиз эски бўлса, эҳтиёт қисмлар етишмаса деган андиша сира кўнглимни тарк этмапти. Кўп ҳўллари машинанинг резина қисмлари бот-бот сафдан чиқиб қолмоқда. Бу эса ишимизга, айниқса суръатга халақит, бермоқда. Эҳ...

Кўнглимни хижил қилиб турган нарса шунки, тракторларимиз эски бўлса, эҳтиёт қисмлар етишмаса деган андиша сира кўнглимни тарк этмапти. Кўп ҳўллари машинанинг резина қисмлари бот-бот сафдан чиқиб қолмоқда. Бу эса ишимизга, айниқса суръатга халақит, бермоқда. Эҳ...

Кўнглимни хижил қилиб турган нарса шунки, тракторларимиз эски бўлса, эҳтиёт қисмлар етишмаса деган андиша сира кўнглимни тарк этмапти. Кўп ҳўллари машинанинг резина қисмлари бот-бот сафдан чиқиб қолмоқда. Бу эса ишимизга, айниқса суръатга халақит, бермоқда. Эҳ...

Кўнглимни хижил қилиб турган нарса шунки, тракторларимиз эски бўлса, эҳтиёт қисмлар етишмаса деган андиша сира кўнглимни тарк этмапти. Кўп ҳўллари машинанинг резина қисмлари бот-бот сафдан чиқиб қолмоқда. Бу эса ишимизга, айниқса суръатга халақит, бермоқда. Эҳ...

Кўнглимни хижил қилиб турган нарса шунки, тракторларимиз эски бўлса, эҳтиёт қисмлар етишмаса деган андиша сира кўнглимни тарк этмапти. Кўп ҳўллари машинанинг резина қисмлари бот-бот сафдан чиқиб қолмоқда. Бу эса ишимизга, айниқса суръатга халақит, бермоқда. Эҳ...

қўл зоналаридаги пахтакорнинг бағрини тўқийда қийинчиликлар бўлди. Дефолиация ўтказиш учун 18 та самолётга буюртма берилди. Уларнинг 15 таси бизга ёрдамга келган бўлса-да, атиги 6 таси далада устида парвоз қилди.

Нега? Уларга тегишли ёниги вақтида етказиб берилмади. Оқибатда ҳавога кўтарилганлар ҳам тўла қувват билан ишламади. Дефолиациянинг асосий майдонларда ОВХлар ёрдамида бажаришга тўғри келди. Тўғри, захарсиз дефолиантлардан фойдаланилганлиги яқини бўлди. Бироқ бугунги кунда ҳам ёниги бўлган ахтисос қамалётгани йўқ. Теримчилар ташкилланган автомобилли транспортни воситаларига ёниги етишмаслиги ҳўллари тез-тез учраб турибди. Жумҳурия миқёсдаги алоқдор ташкилотлар ёниги ва мойлаш материаллари танқислигининг механизатори Ойша Мадрохимова, — Маълум тажриба ва малака ортиқчиган бўлсам ҳам мавсум таралдуи кезлари анча ўйлаб қолдим. Нега? Бу йил икки қаторли машина билан 130 тонна ҳосил териб беришга аҳд қилганман.

Ёз бўйи трактор билан ўзим ишлов берган майдонларнинг ҳосилини ўзим териб оламан. Ўтган йили 100 тонна пахта тергандим. Бу йил 30 тонна кўпроқ бўлди. Пахта мўл, Тайёргарлигини яқини. Машинам ҳам шай. Бироқ...

Кўнглимни хижил қилиб турган нарса шунки, тракторларимиз эски бўлса, эҳтиёт қисмлар етишмаса деган андиша сира кўнглимни тарк этмапти. Кўп ҳўллари машинанинг резина қисмлари бот-бот сафдан чиқиб қолмоқда. Бу эса ишимизга, айниқса суръатга халақит, бермоқда. Эҳ...

Кўнглимни хижил қилиб турган нарса шунки, тракторларимиз эски бўлса, эҳтиёт қисмлар етишмаса деган андиша сира кўнглимни тарк этмапти. Кўп ҳўллари машинанинг резина қисмлари бот-бот сафдан чиқиб қолмоқда. Бу эса ишимизга, айниқса суръатга халақит, бермоқда. Эҳ...

Кўнглимни хижил қилиб турган нарса шунки, тракторларимиз эски бўлса, эҳтиёт қисмлар етишмаса деган андиша сира кўнглимни тарк этмапти. Кўп ҳўллари машинанинг резина қисмлари бот-бот сафдан чиқиб қолмоқда. Бу эса ишимизга, айниқса суръатга халақит, бермоқда. Эҳ...

Кўнглимни хижил қилиб турган нарса шунки, тракторларимиз эски бўлса, эҳтиёт қисмлар етишмаса деган андиша сира кўнглимни тарк этмапти. Кўп ҳўллари машинанинг резина қисмлари бот-бот сафдан чиқиб қолмоқда. Бу эса ишимизга, айниқса суръатга халақит, бермоқда. Эҳ...

Кўнглимни хижил қилиб турган нарса шунки, тракторларимиз эски бўлса, эҳтиёт қисмлар етишмаса деган андиша сира кўнглимни тарк этмапти. Кўп ҳўллари машинанинг резина қисмлари бот-бот сафдан чиқиб қолмоқда. Бу эса ишимизга, айниқса суръатга халақит, бермоқда. Эҳ...

Кўнглимни хижил қилиб турган нарса шунки, тракторларимиз эски бўлса, эҳтиёт қисмлар етишмаса деган андиша сира кўнглимни тарк этмапти. Кўп ҳўллари машинанинг резина қисмлари бот-бот сафдан чиқиб қолмоқда. Бу эса ишимизга, айниқса суръатга халақит, бермоқда. Эҳ...

Кўнглимни хижил қилиб турган нарса шунки, тракторларимиз эски бўлса, эҳтиёт қисмлар етишмаса деган андиша сира кўнглимни тарк этмапти. Кўп ҳўллари машинанинг резина қисмлари бот-бот сафдан чиқиб қолмоқда. Бу эса ишимизга, айниқса суръатга халақит, бермоқда. Эҳ...

Наманган шаҳридаги 3-пахта тозалаш заводининг директори А. Бойхонбоев. — Корхонамиз асосан Тўрақўрғон районидagi ҳўжаликларда етиштирилган ҳўслини қабул қилади ва қайта ишлайди. Ҳўзирги кунда бош қайишга вақт йўқ, десам ишонаверинг. Ҳар кунини 600—700 тоннага етказиб пахта қабул қилиб олмақда-миз.

Иш қўлмлари кенгайиб кетганлигини лоақал шу билан изоҳлашим мумкин-ки, шу кунгача райондаги 11 ҳўжаликдан 8800 тоннадан ортиқ пахта қабул қилиб олдик. Шунинг 3000 тоннаси иккинчи нави бўлди. 80 фоиз ҳосил уруғлик учун қабул қилинди.

Бу йилги мавсумга пухта ҳўзирлик қўрдик. Ҳўсил ортиган карвонларнинг дарвоза олдида тўланиб қолиши ва кўтиб туришига ҳўжат йўқ. Ишлар бир меъёрга ташкил этилган. Яна

дан ўша жойларда тозалаш олинади. Ана шу жараёнлардан ўтган пахта бизнинг заводимизга келтирилади. Бунинг икки жиҳатини таъкидлаб ўтиш керак. Биринчиси, пахтадан ажратиб олинган гўза пўчоқлари ёрдамчи ҳўжаликдаги жониворларни боқиб учун озўкага ишлатилмоқда. Иккинчидан эса, турли бегона нарсалардан тозаланган пахта заводда қайта ишланаётганда чанг ва бошқа чиқиндилардан анча холи бўлади. Бунинг устига транспорт харажатлари ҳам камайди.

Ташкил келтирилётган пахта иш пешма-пеш қабул қилишда корхонамиз ишчилари ғайрат қўрсатмоқдалар. Кечки сменада ишловчилар учун бепул иссиқ овқат ташкил қилинган. Тайёрлов пунктларидан олинган пахта дарҳол қайта ишланиб, тўқимачилик корхоналарига юбориб турилибди.

Шу райондаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» жамоа ҳўжалигида ҳам йиллик марраларни барвақт эгаллаганлар сафи тобора кенгайиб бормоқда. Эргашбой Турсунов, Ҳамидхон Сотволдиев, Ҳамидулла Ҳўжиянов каби пудратчи бригадалар ўзларига қарашли майдонлардан 3-3,5 минг килограммдан пахта териб топиришга муваффақ бўлдилар. Охунбоев номи жамоа ҳўжалигининг пудратчиси Маъзумахон Мамадалиева 10 иш кунда 7 минг килограмм пахта терди ва йиллик иш режасини адо этди.

«Уйчи» жамоа ҳўжалиги раиси Баҳриддин Олимжоннинг таъкидлашича, ҳўжалик аъзолари уруғлик пахта экиш соҳасида кўп йиллик тажрибага эга. Бу йил 1600 тонна уруғлик пахта етказиб берилади. Ўтган йили уруғлик тайёрланганлиги учун деҳқонлар кўшимча 180 минг сўм олишди. Бу йил эса иш ҳақидан ташқари 200 минг сўм соф фойда кўриш режалаштириб қўйилган.

«Уйчи» жамоа ҳўжалиги раиси Баҳриддин Олимжоннинг таъкидлашича, ҳўжалик аъзолари уруғлик пахта экиш соҳасида кўп йиллик тажрибага эга. Бу йил 1600 тонна уруғлик пахта етказиб берилади. Ўтган йили уруғлик тайёрланганлиги учун деҳқонлар кўшимча 180 минг сўм олишди. Бу йил эса иш ҳақидан ташқари 200 минг сўм соф фойда кўриш режалаштириб қўйилган.

Шунга қарамадан, машинасозларга ва деҳқончилик саноати бирлашмаси мутасаддиларига айтадиган икки оғиз гапим бор. Бунинг муножот деб ҳисобласангиз ҳам майли. Гап шундаки, ҳанузгача пахтакорнинг сифат қўрсаткичларини дарҳол аниқлаб берадиган асбоб-ускуналарга эга эмасмиз. Ишнинг ана шу жараёнлари кўп вақтимизни олиб қўётганидан ташқари, маҳсулот сифатини аниқлашда қийинлаштиради ҳам. Бу ҳақда кўп вақтдан бўён муножот қилаётган бўлсак-да, овозимиз тегишли идораларга чора бериб етмапти.

Яна бир гап. Янги нав пахтакорнинг техника-иқтисодий қўрсаткичлари стандарт талаблари (ГОСТ)га тўла жавоб бермапти. Бу эса деҳқонларда ҳақли эътироз ва норозилик туғдирапти. Чунки биринчи терим пахтакорини нави ҳам айнан биринчи навга тўғри келмапти. «С-65-24» нави пахтакорини пишиқлиги биринчи нав талабига жавоб бермаётганлигини мисол қилиб қўрсатиш мумкин. Тақрибаннинг тасдиқлашича, «108 Ф» каби толаси мустаҳкам гўза навлари Наманган иқлимига тўғри келади, деб ҳисоблайман.

Яна бир нарса, килограммлар кетдан қўйиб терим вақтида сифатни уну-

дан ўша жойларда тозалаш олинади. Ана шу жараёнлардан ўтган пахта бизнинг заводимизга келтирилади. Бунинг икки жиҳатини таъкидлаб ўтиш керак. Биринчиси, пахтадан ажратиб олинган гўза пўчоқлари ёрдамчи ҳўжаликдаги жониворларни боқиб учун озўкага ишлатилмоқда. Иккинчидан эса, турли бегона нарсалардан тозаланган пахта заводда қайта ишланаётганда чанг ва бошқа чиқиндилардан анча холи бўлади. Бунинг устига транспорт харажатлари ҳам камайди.

Ташкил келтирилётган пахта иш пешма-пеш қабул қилишда корхонамиз ишчилари ғайрат қўрсатмоқдалар. Кечки сменада ишловчилар учун бепул иссиқ овқат ташкил қилинган. Тайёрлов пунктларидан олинган пахта дарҳол қайта ишланиб, тўқимачилик корхоналарига юбориб турилибди.

Шу райондаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» жамоа ҳўжалигида ҳам йиллик марраларни барвақт эгаллаганлар сафи тобора кенгайиб бормоқда. Эргашбой Турсунов, Ҳамидхон Сотволдиев, Ҳамидулла Ҳўжиянов каби пудратчи бригадалар ўзларига қарашли майдонлардан 3-3,5 минг килограммдан пахта териб топиришга муваффақ бўлдилар. Охунбоев номи жамоа ҳўжалигининг пудратчиси Маъзумахон Мамадалиева 10 иш кунда 7 минг килограмм пахта терди ва йиллик иш режасини адо этди.

«Уйчи» жамоа ҳўжалиги раиси Баҳриддин Олимжоннинг таъкидлашича, ҳўжалик аъзолари уруғлик пахта экиш соҳасида кўп йиллик тажрибага эга. Бу йил 1600 тонна уруғлик пахта етказиб берилади. Ўтган йили уруғлик тайёрланганлиги учун деҳқонлар кўшимча 180 минг сўм олишди. Бу йил эса иш ҳақидан ташқари 200 минг сўм соф фойда кўриш режалаштириб қўйилган.

«Уйчи» жамоа ҳўжалиги раиси Баҳриддин Олимжоннинг таъкидлашича, ҳўжалик аъзолари уруғлик пахта экиш соҳасида кўп йиллик тажрибага эга. Бу йил 1600 тонна уруғлик пахта етказиб берилади. Ўтган йили уруғлик тайёрланганлиги учун деҳқонлар кўшимча 180 минг сўм олишди. Бу йил эса иш ҳақидан ташқари 200 минг сўм соф фойда кўриш режалаштириб қўйилган.

Шунга қарамадан, машинасозларга ва деҳқончилик саноати бирлашмаси мутасаддиларига айтадиган икки оғиз гапим бор. Бунинг муножот деб ҳисобласангиз ҳам майли. Гап шундаки, ҳанузгача пахтакорнинг сифат қўрсаткичларини дарҳол аниқлаб берадиган асбоб-ускуналарга эга эмасмиз. Ишнинг ана шу жараёнлари кўп вақтимизни олиб қўётганидан ташқари, маҳсулот сифатини аниқлашда қийинлаштиради ҳам. Бу ҳақда кўп вақтдан бўён муножот қилаётган бўлсак-да, овозимиз тегишли идораларга чора бериб етмапти.

Яна бир гап. Янги нав пахтакорнинг техника-иқтисодий қўрсаткичлари стандарт талаблари (ГОСТ)га тўла жавоб бермапти. Бу эса деҳқонларда ҳақли эътироз ва норозилик туғдирапти. Чунки биринчи терим пахтакорини нави ҳам айнан биринчи навга тўғри келмапти. «С-65-24» нави пахтакорини пишиқлиги биринчи нав талабига жавоб бермаётганлигини мисол қилиб қўрсатиш мумкин. Тақрибаннинг тасдиқлашича, «108 Ф» каби толаси мустаҳкам гўза навлари Наманган иқлимига тўғри келади, деб ҳисоблайман.

Яна бир нарса, килограммлар кетдан қўйиб терим вақтида сифатни уну-

дан ўша жойларда тозалаш олинади. Ана шу жараёнлардан ўтган пахта бизнинг заводимизга келтирилади. Бунинг икки жиҳатини таъкидлаб ўтиш керак. Биринчиси, пахтадан ажратиб олинган гўза пўчоқлари ёрдамчи ҳўжаликдаги жониворларни боқиб учун озўкага ишлатилмоқда. Иккинчидан эса, турли бегона нарсалардан тозаланган пахта заводда қайта ишланаётганда чанг ва бошқа чиқиндилардан анча холи бўлади. Бунинг устига транспорт харажатлари ҳам камайди.

Ташкил келтирилётган пахта иш пешма-пеш қабул қилишда корхонамиз ишчилари ғайрат қўрсатмоқдалар. Кечки сменада ишловчилар учун бепул иссиқ овқат ташкил қилинган. Тайёрлов пунктларидан олинган пахта дарҳол қайта ишланиб, тўқимачилик корхоналарига юбориб турилибди.

Шу райондаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» жамоа ҳўжалигида ҳам йиллик марраларни барвақт эгаллаганлар сафи тобора кенгайиб бормоқда. Эргашбой Турсунов, Ҳамидхон Сотволдиев, Ҳамидулла Ҳўжиянов каби пудратчи бригадалар ўзларига қарашли майдонлардан 3-3,5 минг килограммдан пахта териб топиришга муваффақ бўлдилар. Охунбоев номи жамоа ҳўжалигининг пудратчиси Маъзумахон Мамадалиева 10 иш кунда 7 минг килограмм пахта терди ва йиллик иш режасини адо этди.

«Уйчи» жамоа ҳўжалиги раиси Баҳриддин Олимжоннинг таъкидлашича, ҳўжалик аъзолари уруғлик пахта экиш соҳасида кўп йиллик тажрибага эга. Бу йил 1600 тонна уруғлик пахта етказиб берилади. Ўтган йили уруғлик тайёрланганлиги учун деҳқонлар кўшимча 180 минг сўм олишди. Бу йил эса иш ҳақидан ташқари 200 минг сўм соф фойда кўриш режалаштириб қў

ШОИР ИЖОДХОНАСИДА

Абдулла ОРИПОВ,
Ўзбекистон халқ шоири.ВАР ЁН РИВОЯТУ
ВАР ЁН ХИКОЯТЮЛДУЗ
ҚАЗОСИҚазо қилди қўлда бир юлдуз.
Қонини аза очилди.
Узоқ-узоқ дунёларнинг ўз —
Таъзия тошлари сочилди.Қора кийди бир нафас қўёш,
Мунгайганча Ой қалтиради.
Зухра юлдуз беролмай бардош
Қўларидан ёш ялтиради.Улар кимга дилларин ёрар,
Чексиз зулмат ўнги-сўлида.
Тобутин жим кўтариб борар.
Ғуж бўлганча Сомон йўлида...

ИБЛИС

Обру керак бўлар иблисларга ҳам,
Уларга ҳам довуқ, шон-шўҳрат.Бир куни осмондан Иблис Олам
Ерга тушмоқчи қилди ихтиёр.Ўзгал либосларини таялади роса,
Қўрган-биланларини йегди қўлини.
Авал ўзбеклардан олди айдоза,
Яъни кийиб олди тўн ва дўпписин.Бошдан бозорларга кирди у атай,
Турфа жамоага келди деб тўқнаш.
Боқса — ҳар каллада дўппи ўшандай,
Кийган тўнлари ҳам бир хилда.Қайтиб кетди Иблис фалакка дилгир,
Узини оқламади дўппио чопон.
Эътибор қилмади ҳеч киши ахир,
Қайрилиб боқмади ҳеч битта инсон.Иблис бошқа фариш қўлади энди,
Таялади Кавказнинг попоқ, бўрқини.
Келиб чўпонларнинг ёнга қўнди,
Қўз-қўз қилганча қомат, кўрқини.Чўпонлар Иблисга олди ўртага,
Дедилар: — Минлатинг надири, ай
қўноқ.Аслининг иширсанг агар журтгага,
Ўзиндан қўргайсан, биллиб қўй бироқ.
Иблис шоша-пиша учди осмонга,
Гангиб қолган эди шўрликнинг боши.Назар солди обдон барча томонга,
Деди: ҳиндуларнинг бўлай йўлдоши!
Беллида лунги-ю, оёкда сандал,
Ҳинду тушроғига Иблис қўнди жим.Кимлардир бепарво, кимлардир
танбал,
Иззат қўрсатмади ҳулласи ҳеч ким.Иблис қарғай кетди касби қорини,
Ахир бу ҳўрликка борми инҳой.
Кимдир эшитгандай оҳу-зорини,
Бошига ирқ этиб келди бир фой.Бежирим шляпа кийди у дарҳол,
Сержун гарданига илди бўйинбоғ,
Камзулу шимига юргизди дазвол,
Заҳрал қўзойнакдан кўнгли эди тоғ.Дуч келган манзилга шўнғиди энди,
Во ажаб! Бу не ҳол? Бу не каромат?
Уни қўрган заҳот шўнғиларини танди,
Юришиб кетди-ку ишлар аломат.Иблис раҳбар деб қарш олдилар,
Балки, сийладилар ундан ҳам ортқ.
Пойига ипакдан палак солдилар,
Сўнг юксак бир тахтин эдилар тортиқ.Ҳиндию ўзбек, рус, булғору кавказ,
Барчаси саломга келди дафъатан.
Иблис жамъи халққа гўё бегараз,
Бепарво заминни айлади Ватан.Хукму фармонини юргизди пинҳон,
Қошу қабогига кекса-ёш қарар.
Эзгулик рафлатда қолгани замон
Одамлар ҳаётини Иблис бошқарар.

Одамлар ҳаётини Иблис бошқарар.

Ойисининг
ФондиИшчи йигит маош пойлаб
Туради навбатда.
Бу биринчи моёнаси,
Завқи ҳам зўр албатта.Бармақларини букиб-букиб,
Режаларини тузарди.
Қўз олдига алвон-алвон
Орзуларни сузарди.Ойисига гўнжиги рўмол,
Қайлигига исирга.
Пешавонига битта илғич,
Кийим-пийим осурга.Эҳ, оравнинг чеки бор-ми,
Санаб етмас бахтияр.
Кассир аёл: «— Ҳой, овсар», деб,
Чорлаб қолди яхшиям.Бўйдоқмисан, дедимдан
У қулаймас турбади.
Туялмаган бола учун
Маошдан урибди.Майли, дейди, йигит қўноқ,
Савоби кўп оламнинг.
Жўжабирдай фарзанди бор
Ахир катта холамнинг.Йигит яна ойлик ҳақин
Санаб қўрар бир бошдан.
Касабалар уюшмаси
Чегирбиди маошдан.Хўп ажойиб бир ҳодиса
Юз берди денг ўша он.
Аллақандай тўда уни
Қўршаб олди ноғохон.Жазавага тушиб улар
Алмасди ўзини.
Ва, ниҳоят, чечанроғи
Бошлаб қолди сўзини.— Маданият фондиданман,
Ука, бизини бир қўла.
Вилоятда раҳбаримиз
Ўша, шоир Абдулла.— Ма, ол, дед сўзлавойни
Чўзди йигит шоммасдан;
Маданият ривожланиши,
Тушунмади ешмасдан.Ўша заҳот бошқа бири
Қўла олди шитобини.
— Яхши йигит назаримда
Хўш қўрасан китобини.Ҳа, китобдан кўчирасан,
Мақтуб ёсанг қиларга.
Модомки, шундоқ экан,
Аққадан чўз бизларга.Баён этди кимдир шу он
Ғоят муғил бир ҳоли:
— Укажоним, асраш керак,
Улаётган Орлолин.Ишчи йигит қўларидан
Милтиград пўртанг ёш.
Деди: — Мадад бўлақолсин
Битта эмас, ўн маош.Унга чўзди, бунга чўзди.
Ҳамён озди озганча.
Йигит келди тағин бири
Қулочини ёганча.— Навойини биласан-а,
Халққа маълум ҳар иш.
Шу қўнларда сал ерданга
Муҳтождилар у киши.— Ҳазратининг қалам ҳақин
Айтинг қиллар олади?
— Улушлари Давлат деган
Тоғасига қолади.Ихтирочи болалар
Балиқчилар келдилар.
Яна қанча номи маъдум
Солиқчилар келдилар.Йигит гўл мамнун эди,
Қўтаринки кайфият.
Қўнғида ўн беш тийин
Ортқ қолмиш, хайрият.Ўз-ўзини юпатди у,
Ўқинмади армонда.
Олай деса, барибир ҳам,
Ҳеч вақо йўқ дўқонда.Ойисига келиб деди:
— Хоҳ ютиш, хоҳ ютказинг,
Ўн беш тийин маош олдинг,
Фонднингизга ўтказинг.ЮРАГИМИНГ
ТУБИДА
БИР НОМЮрагининг тубида бир ном,
Тақрорлайман уни оҳиста:
Ниятига этиб юр мўдом,
Қўз тегмасин сенга, Шохиста.Мен шоирман, фориг кўй айбон,
Баён етсам қўнғил майлини.
Ажаб эмас, Алшер гўйибдан
Қўрган бўлса сенда Лайлини.Исминг ёса чарқаси қалам,
Босган изинг гулларга тўлисин.
Сенингдайин парийи санам
Бир Мажнунга мўбрак бўлсин.Юрагининг тубида бир ном,
Тақрорлайман уни оҳиста.
Ниятига этиб юр мўдом,
Қўз тегмасин сенга, Шохиста.Тахририятимиз коридоридан гўрс-гўрс одимлаб,
доим шойиб юрган ҳамкас-
бимиз Ўқтамжонни эслаганимизда юрак хаққириб
кетди. Ишонгинг келмайди.
Ҳа, ҳар дақиқа у биз
билан бирга, ёнма-ён юрган
биргина мен эмас, яқиндаги
на рўзномамиз остонасига
қадам қўйган ёш ходимнинг
ҳам собиқ муҳарриримизни
эслаганида юраги ўртанади.
Минг-минг афсуслар бўлин-
ки, беафкат ўлим беҳди
ниҳоятда тиниқ, ижоди ка-
молга етган бир пайтда уни
сафимиздан қилиб олди.Ўқтам Иброҳимовичнинг
хўшмуомалалигини эсламай
ёки дилнашлигини? У
дўст, биродарларини гўят
қадрларди. Ходимларга,
ижодкорлар, олимларга ҳам-
хўр эди. Болажонлигини
айтмайсизми! Шу босдан
тенгқўр қаламқаш оғайни-
лар унга: «Меҳрибон ота»
деди ҳазил-мutoйба қили-
шарди.Ҳали Ўқтам Иброҳимович
янада баракали ижод қили-
ши, ўзбек китобхоналарига
ажойиб асарлар тортиқ эти-ши мумкин эди. Афсуслики,
унинг қўлзеълари чала
гўё. Янги кўтлуг режа-
лари амалга ошмади. Унингнига тахририятимиздаги ўр-
ноқларнинг халқига ақли
бояр қилмайди. Унинг ҳан-
дон ташлаб юрдан қулиш-мизда турибди. Укалари
Аҳмажон айтганлариден,
гўё Ўқтам Иброҳимович
узоқ сафарга кетгану эрта-
нидн қайтиб келадиганди.ҲАМКАСБИМИЗНИ
ЭСЛАБЎҚТАМ ИБРОҲИМОВ
КУЧАСИбеафкат ўлими бизнинг жа-
моамиз учун ҳам, умуман
адабиётимиз ва журна-
листикамиз учун ҳам катта
йўқотиш эканлигига ачина-
миз.Ўқтамжон оламдан ўтга-
лари, баъзи нарсалардан
таъсирланиб, қўйиб-ёниб га-
пирини қўлгомида жа-
ранглайди. Унинг чимирил-
ган қўшлари, ўзига жуда-
жуда ярашиб тушган табас-
суми шундоққина қўз олди-Ҳа, ёзувчи, журналист
ҳамкасбимизнинг асарлари
биз дўстларига, унинг китоб-
хоналарига энг азиз хотира
бўлиб қолди.

М. МИРЗАМУҲАМЕДОВА.

«Совет
Ўзбекистони»
материаллари
изидан«ШАРОИТ
ЎНГЛАНМАГАЧ»Рўзномамизнинг шу йил
27 июль сониде юқоридаги
сарлавҳа остида қол эпити-
лан рейд материалларида Сир-
дарё виллояти солиққини сақ-
лаш муассасаларида оналар
ва болалар солиққини му-
қофаз қилиш яхши йўлга
қўйилмаганини, тиббиёт
муассасаларида кўнглидаги-
дек шароит йўқлиги танқид
қилинган эди. Ана шу тан-
қидий мақола юзасидан
СИДАРЁ ВИЛОЯТИ СОЛ-
ҚИҚНИ САҚЛАШ БУЛИМИ-
дан расмий жавоб бўлиди.
Қўнгда ана шу жавобни
эътиборингизга ҳавола эта-
миз:Мақола Сирдарё виллояти солиқ-
қини сақлаш бўлимининг тиб-
бий санитария мажлисида кўри-
б чиқилди ва кўрсатилган
камчиликлар юзасидан аниқ
чора-тадбирлар белгиланди.Ҳозирги вақтда виллоят бола-
лар шифохонасининг 120 ўри-
ли жаррохлик бўлими қўрил-
моқда, 60 ўринга мўлжаллан-
ган чақалоқларни даволаш бў-
лими ҳамда солиққини қайта
тиклаш марказларининг лойи-
ҳа ишлари олиб борилаётир.Виллоят оналар ва болалар
солиққини муқофаз қилиш
маркази, 130 ўринли тўғруқхо-
на, аёллар консултацияси қу-
риш учун ер ажратилди. Ши-
фокорлар яшайдиган 16 квар-
тиралари уй-жой қўрилди ва
фойдаланишга топширилди.
Сирдарё виллояти ва Қозоғис-
тон жумҳуриясининг Чимкент
виллояти ўртасида 1990—1991
йилларга мўлжалланган ўзаро
тиббий ҳамкорлик тўғрисида
шартнома тўзилди.Ҳозирча талабга жавоб бе-
радиган бино йўқлиги учун
Комсомол районидеги марказ-
ий шифохона тўғруқхонаси
вақтинча ўз жойида қолдирил-
ди. Райондаги Наврўз мавзе-
сида марказий шифохона қу-
рилаётир.«Чўлқувар» номи билан
истироҳат лагериде мақолада
қўрсатилган камчиликларини ту-
зати юзасидан Янгир шаҳар
санитария-эпидемиология стан-
цияси ходимлари томонидан
текириш ўтказилди. Пионер-
лар лагерини ошпазларига ўз
вазифаларини сўнистеъмоқ
қилганликларини учун жарима
солинди.Виллоят солиққини сақлаш бў-
лими «Совет Ўзбекистони» рўз-
номаси ходимларига мақолада
тиббиёт муассасаларидаги кам-
чиликларини кўрсатилганлиги учун
миннатдорчилик билдиради ва
уларни бартаф эттишни назор-
ат остига олади.га имкониятини бой берди.
Тўлқин Сандалихўжаев билан
Олег Бучинцевлар бронза
медалларини қўлга кири-
тишди.Бугун яна бешта вази
бўйича мусобақалар давом
этирилиб, совриндорлар
айқилланди. Эртага эса ко-
манда биринчилигида бош
совриндор маълум бўлади.
Тошкентда ўтказилаётган
мусобақа самбочилар сафи-
ни кенгайтириш, ёшларда
спортнинг маъруз турига
хавас уйғотишда муҳим
аҳамият касб этмоқда.С. ХОДИЕВ,
Самбо бўйича жаҳон чем-
пиони.Муҳаррир
Р. РАҲМОНОВ.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР Қишлоқ ҳўжалиги-дават-кооператив
комитети, Ўзбекистон ССР Савдо-саноат палатаси ва
«УЗАГРОПРОМСЕРВИС» хорижий мамлакатлар
билан амалий ҳамкорлик қилиш ассоциацияси
1990 йил 1—10 октябрь кўнлариЎрта Осиё ва Қозоғистон жумҳуриялари агросаноат
комплексини, транспорт, алоқа, савдо ва бошқа халқ ҳўжа-
лиги тармоқларининг мутахассисларини«СУМИТОМО КОРПОРЕЙШН» япон фирмасининг
ҳўнийлиги остида ўтадиган«Сумитомо—90»
кўрғазмасига таклиф этиладиКўрғазмада 30 дан ортқ япон ва ҒАРБ
фирмалари иштирок этидилади.Қишлоқ ҳўжалиги учун энг янги технологиялар, уску-
налар, механизмлар, автотехника, алоқа воситалари, шу-
нидек кенг навлар қўламидеги халқ истеъмоли моллари
кўрғазма дастуридан ўрин олган.Бундан ташқари Япон саноати ва қишлоқ ҳўжалиги-
нинг етакчи тармоқларининг вакиллари бўлимиш 40 ки-
шидан иборат катта япон бизнесменлари гуруҳи ҳам кўр-
ғазмага келмоқда. Техникавий ва тижорат сўзлашувлари,
ҳамкорлик тўғрисида битимлар ва шартномалар тузиш,
бартер муомалаларининг кенг имкониятлари мавжуд.ЭКСЮЗИЦИЯЛАР ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ Ҳў-
ЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ Кўрғазмасининг 1-ПА-
ВИЛЛОНИДА (Энгельс кўчаси, 107-уй) ҲАР КУНИ
СОАТ 10 ДАН 18 ҒАЧА НАМОЎШИШ ҚИЛИНАДИ.6 ВА 7 октябрда Кўрғазма эркин келив кў-
риш учун очилди, бошқа кўнларда ТАК-
ЛИФНОМАЛАР Бўйича ҚИЛИНАДИ.Маълумотлар олиш учун телефонлар: 39-11-87, Ўзе-
бекистон ССР савдо-саноат палатаси; 55-36-79, «Узагро-
промсервис» амалий ҳамкорлик ассоциацияси.ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО ВАЗИРЛИГИ
ЖУМҲУРИЯТ ҲУНАР-ТЕХНИКА
БИЛИМ ЮРТИ
1990—1991 ўқув йили учун
ҚўШИМЧА

Ўқувчилар қабул қилади

Билим юрти барча йўналишдаги озиқ-овқат, саноат то-
варлари бўйича юқори малакали контролёр-касир ва со-
тувчилар тайёрлади. Бу ғўрпаларга 25 ёшга бўлган
ўрта маълумотлилар кириш имтиҳонларисиз қабул қи-
линади.

Ўқиш муддати — 8,5 ой.

Шуниингдек декоратор — безакчилар группаси бўлиб
ўз-ўзига хизмат кўрсатувчи озиқ-овқат (саноат) товарлари
магазинлари учун мутахассислар тайёрланади.

КИРЎУЧИЛАР БИЛАН СУҲБАТ ЎТКАЗИЛАДИ.

Ўқиш муддати — 2 йил. Бу ғўрпага тўлиқ ўрта маъ-
лумоти, 25 ёшга бўлган ва Ўзбекистон шаҳарларида
йомчилик қабул қилинади.Ўқиш даври меҳнат стажига қиради.
Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъмин-
ланади.Ўқиш ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИВ БОРИ-
ЛАДИ.Ҳамма фанлардан аъло баҳоларга эга бўлган, битириш
имтиҳонларини муваффақиятли топишган ўқувчилар
педагогика кенгаши қарорига кўра, ўқишни битириб бўл-
гач Тошкент совет савдо техникумига кириш имтиҳонла-
рисиз қабул қилинади.Ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш практикаси Тошкент
шаҳрининг Бош Универсал магазинида ва университетлар-
да олиб борилади.Ўқишга кирувчилар қўйидаги ҳўжатларини топишпа-
дилар: директор номига ариза, маълумоти тўғрисидаги
ҳўжжат (асли), турар жойидан справка, таржиман ҳўли,
086/У формадаги медицина справкани, 3х4 см. каттали-
даги 6 та фотосурат, характеристика, шаҳар савдо идо-
раси ва область савдо бошқармасининг йўлнамаси.Ўқишга қабул қилинганларга ҳар ойда 42 сўм стипен-
дия берилади.Ота-онаси ва етим қолган ўқувчиларга ҳамда Улуғ Ва-
тан уруши I ва II даражали ногиронларнинг фарзандла-
рига ҳар ойда 50 сўм стипендия тўланади.Жумҳурият Ҳунар-техника билим юртининг адреси:
700173, Тошкент шаҳри, А. Икромов райони Собир Юсу-
пов кўчаси, 3-уй, (13, 70, 116-э) автобуслар билан «Тез
ёрдам медицина клиникаси» 4 ва 9 трамвайлар билан
«Чўпон-ота» бекатларига (борилади), телефонлар: 75-
35-86, 75-35-92.«Ўзбекгидроэнергострой»
трестининг
ЎҚУВ КОМБИНАТИ
16 ВА УНДАН КАТТА
ЕШДАГИ ЙИГИТ ВА
ҚИЗЛАРИНИғишт терувчи, сувоқчи-
бўёқчи ихтисослари бўйича
ЎҚИШГА
ТАКЛИФ ҚИЛАДИЎқиш муддати — 3 ой.
Ойига 102 сўмдан сти-
пендия тўланади.Ўқишни битиригандар Тош-
кент шаҳрининг Эски шаҳар
қисмининг таъмирлаш ва қури-
лиш бўйича иш олиб бора-
ётган трест тузилмалари-
дан бирида иш билан таъ-
минланадилар.Барча масалалар бўйича
қўйидаги маънавият мурожаат
қилинсин: 700170, Тошкент
шаҳри, Комсомол 40 йил-
лиги кўчаси, 39-а) уй.Маълумотлар олиш учун
телефонлар: 67-97-78, 67-
97-97.Ўзбекистон ССР
Қўрил-
тиш вази-
рлигининг
«Алмаликсинестрой»
трестиЎзбекистон ССР Қўрил-
тиш вази-
рлигининг ижарачи
корхонаси
«Алмаликсинестрой»
трести

АЙЛАНТИРИЛДИ

ОЛИМ ҲўЖАЕВ
НОМИДАГИ
СИДАРЁ ВИЛОЯТ
МУСИҚАЛИ ДРАМА
ТЕАТРИбўшаб қолган ўринларни
тўлдир-
иш мақса-
дида 2 та
овозли йи-
гитлар ўр-
ни учун
ТАНЛОВ

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Қўриқдан ўтган мута-
хассислар турар жой билан
таъминланадилар. Ойлик
маошлари — 150 сўм.Бизнинг маънавиётимиз:
Гўлшан шаҳри, Коминтерн
кўчаси, 42-уй.ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙўЛ
ТРАНСПОРТ
МУХАНДИСЛАРИ
ИНСТИТУТИ8 ойлик
кечки ва сиртқи
шулжиТАЙЕРЛОВ
КўРСАТИЛГА
ТИНГЛОВЧИЛАР
ҚАБУЛ ҚИЛАДИЎқиш ЎЗБЕК ВА РУС
ТИЛЛАРИДА ОЛИВ ВО-
РИЛАДИ.МАШҒУЛОТЛАР
ТАСИГА УЧ МАРТА, 40
мактаб ўқувчилари учун
— соат 17.10 да; бошқа
тоғфадан абитурентлар
учун — соат 18.45 да ўтқа-
зилади.ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ
ШАҲАРЛАР ВА 11-СИНФ
ЛАРИНИНГ Ўқувчилари
ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.Манзилимиз: 700045, Тош-
кент шаҳри. Ойлик ўжа-
васи, 1-уй, олий ўқув юр-
тига таёйрлаш факультети
деканати, 380-хона.Тошкент давлат дорилфу-
нуни Математика факультети
жамоаси «Математик анализ»
кафедраси катта ўқитувчиси
Т. Тўйчиева отасиТурсунбой
ТУЯЧИЕВИНГвафот этганини муносабати
билан чуқур таъзия наҳор
қилади.«Ўзбекгаз» асумҳурият газ
ҳўжалиги бошқармаси жа-
моаси бўлим бошлиғи К. Ко-
симовга отасиМўраҳон
ҚОСИМОВНИНГвафот этганини муносаба-
ти билан чуқур таъзия наҳор
қилади.

СПОРТ • СПОРТ • СПОРТ • СПОРТ

САМБО:

ПОЛВОНЛАР БЕЛЛАШГАНДА...

Шу кўнларда жумҳурият пойтахтининг йирик
ўйингоҳларидан ҳисобланган «Юбилей» спорт са-
рои ҳар қанчогидан гавжум бўлиб турибди. Бу ер-
да полвонлар мамлакат кубоги учун мусобақада
иштирок этишга тўланишган. Жумҳуриятлар ҳам-
да Москва ва Ленинград командаларининг жами
120 дан ортқ самбочиси соврин учун ўзаро бел-
лашмоқда.Самбо — спортнинг қу-
ролсиз ҳимоялашиш тури
бўлиб, ёшлар ўртасида ом-
мавийлашиб бормоқда. Сам-
бо аслида мамлакатимизда
йўлга қ